

PASSOS CONCRETS ENDAVANT EN FAVOR DE LA PAU

La resposta de l'OTAN

En l'últim instant, la cimera dels països membres de l'OTAN acabà amb propostes concretes de desarmament. Amb respostes a l'allau pacifista desencadenada pel Kremlin. Mai, com en aquesta ocasió, la resposta ha estat tan ben acollida a Moscou.

Vicent Partal

Fa uns pocs mesos era impensable que Guenadi Guerasimov, l'estrict portaveu soviètic, saludaria com a «positives en el seu conjunt» unes mesures de desarmament proposades des de l'Aliança Atlàntica. Però el temps, segons es veu, corre de pressa. I el desglaç de la segona guerra freda està en un punt culminant.

Guerasimov, entrevistat per una cadena de televisió nord-americana pocs minuts després que l'OTAN fes públic el seu «codi de desarmament», va dir: «A primera vista, em sembla una proposta molt constructiva, que el meu govern ha d'estudiar». I encara més. Va afegir que l'URSS continua considerant com a marc últim de negociació l'anomenada triple opció zero (és a dir, l'eliminació de tot l'armament nuclear existent a Europa). Però que

d'això no faria un tema insalvable. Es pot negociar, doncs, des de bases menys ambicioses. Que és el que pretén l'OTAN.

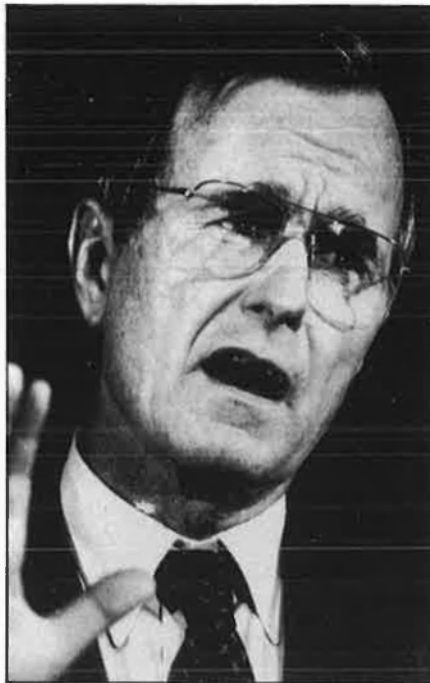
En el llarg document «Concepte global sobre control d'armaments i desarmament» l'Aliança Atlàntica diu que no aspira a la superioritat militar. I que la dissuasió depèn de la combinació de forces nuclears i convencionals «que caldrà modernitzar quan siga convenient». Dues remarques sobre això: la

primera frase és retòrica, però positiva. I la segona deixa aparcat el polèmic tema de la modernització dels míssils *Lance*, un escull insalvable per a la negociació, que queda, així, obviat.

El document continua advertint que la dissuasió no s'aconsegueix només amb les armes convencionals i que la por a les armes nuclears és important per a evitar l'enfrontament de blocs. Pel que fa a les armes nuclears estratègiques, el document de l'OTAN no avança cap proposta nova: es reitera en la posició que manté l'OTAN en les converses START, consistent a demanar que es redueixen en un cinquant per cent a cada banda.

La novetat, el canvi saludat pels soviètics, ve en l'apartat dels míssils d'abast curt. Els soviètics havien advertit que la intenció atlàntica de modernitzar els *Lance* (desplegats quasi tots a la República Federal d'Alemanya) era incompatible amb avanços en el procés de desarmament.

L'apartat del codi dedicat a aquestes armes comença apel·lant a la Unió Soviètica perquè redueixca unilateralment els seus míssils de curt abast fins a situar-los al mateix nombre que els de l'OTAN i a partir d'ací, insinuen, s'arribaria a un possible acord sobre

George Bush.

armes convencionals. Aquest acord seria seguit per una reducció parcial dels míssils de l'OTAN. La reducció dels *Lance* no s'efectuarà, doncs, abans que l'URSS haja fet un nombre important de reduccions de diverses armes. Però

el canvi important és que l'Aliança Atlàntica admet que podria reduir-los. Fins ara eren intocables.

Pel que fa a les armes convencionals, el document de l'OTAN reitera les propostes que els seus països ja han fet en la conferència de Viena i que, en els aspectes principals, són les següents: impedir que un sol país tinga un exèrcit tan gran que li done superioritat automàtica cas de recórrer a la guerra, evitar la divisió de l'OTAN en zones de major o menor perill, oposant-se a les zones desmilitaritzades, i creació d'uns mecanismes eficaços de verificació del nombre d'homes i material en poder de cada país.

De la resta del document cal destacar també el fet que l'OTAN reconeix que les negociacions sobre les distintes armes (convencionals, nuclears o químiques), tot i ser diferents, s'influeixen entre elles.

A part del document estrictament tècnic, l'OTAN n'aprova també un altre de polític.

Segons aquest document, l'Aliança Atlàntica se sent satisfeta pels canvis que s'estan operant en la Unió Soviètica i en diversos països de l'Est, gràcies a la creació d'institucions més

Beques d'Especialització Professional

- Tecnologies industrials
- Tecnologies de la informació
- Gestió de les tecnologies
- Disseny industrial i de moda

Dirigides a:

Titulats Superiors i de grau mitjà, segons el tipus de beques.

Anunci:

Anunci de convocatòria en el 'Diari de la Generalitat Valenciana'

Termini d'inscripció:

Fins al 7 de juliol de 1989, a les 14 hores.

Informació:

IMPIVA. Institut de la Mitjana i Petita Indústria Valenciana. Plaça de l'Ajuntament, 6 - 46002-València
Tel. (96) 351 01 00 - Télex 62210 IPIVA-E
Telefax (96) 351 40 64

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'INDUSTRIA COMERC I TURISME

IMPIVA

XII CAMPANYA CARLES SALVADOR

CURSOS INTENSIVS D'ESTIU

de llengua i cultura del País Valencià

Tots els nivells:

- Iniciació castellanoparlants
- Elemental
- Mitjà
- Superior
- Pr. Professorat

INFORMACIÓ:

Centre
Carles Salvador

C/ Moratín, 15, 6a. - C. P. 46002 - Tel. (96) 351 17 27 - València.

C/ Enmig, 24, 4a. - C.P. 12001 - Tel. (964) 23 75 18

Castelló de la Plana.

C/ Pablo Iglesias, 29, entresol, D - C.P. 03004 - Tel. (965) 20 56 67

Alacant.

democràtiques i a la celebració d'eleccions competitives.

I, com no podia ser altrament, fa una referència al mur de Berlín en què es demana a Moscou que siga enderrocat. Interrogat sobre aquest afer, durant la seua accidentada visita a la República Popular de la Xina, Gorbaxov va contestar amb un enigmàtic «tot arribarà...»

L'altra resposta, la moscovita

El mateix dia que l'OTAN feia públic el seu codi de defensa, Gorbaxov s'enfrontava al nou Congrés dels Diputats del Poble. En un altre article d'aquest mateix número d'EL TEMPS se'n fa referència. Però cal remarcar una de les sorpreses que es van produir en aquella sessió: Gorbaxov va anunciar quin és el pressupost de defensa de l'URSS (fins ara una de les xifres més secretes del país) i va fer pública la seua voluntat de reduir-lo dràsticament.

La xifra (aproximadament 118.000 milions de dòlars, o 15 bilions de pesetes) és quatre voltes més gran que la reconeguda fins ara pel Kremlin. Aquesta revelació, en duia afegida una altra: en el pròxim exercici econòmic soviètic (1990-1991) seria reduïda en un 14 per cent. Tot això amb el testimoni de les càmeres de televisió.

El president soviètic va anunciar que aquesta reducció anirà adreçada a destinar una part més important del pressupost soviètic a la realització de programes socials i a la millora de l'estructura econòmica. Per aconseguir-ho, es farà una reconversió de part de la indústria militar cap a opcions civils. Els pressupost de defensa soviètic quedarà així reduït al 15 per cent del pressupost global de l'URSS, una xifra considerada raonable per alguns dels països de l'OTAN.

Per a tranquil·litzar els diputats més conservadors, el president soviètic va dir que aquesta reducció es veurà acompanyada d'una modernització de les unitats més importants de l'exèrcit roig.

El desvetllament del pressupost de defensa va ser immediatament saludat des d'occident. L'Aliança Atlàntica i els Estats Units es van afanyar a dir que aquest era un element nou molt d'acord amb la teoria de la transparència com a element clau de la dissuasió i que això és ben positiu.

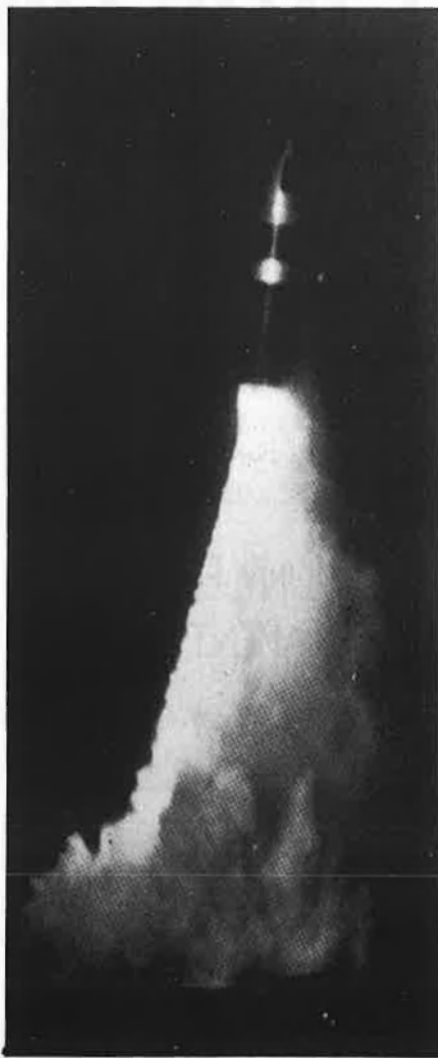
La confiança com a dissuasió

Tots dos blocs han practicat durant anys la tesi segons la qual només l'ame-

naça era l'element fonamental per a imposar la pau. L'altre bloc tindria por a atacar perquè sabia que no n'eixiria airos i era important, per això, que ignorara l'abast real de les forces de l'altre. Quan més es pensara que tenia, més por.

Ara, en canvi, s'argumenta que un coneixement perfecte de la realitat de l'altre país és suficient per a la dissuasió. La tesi va a l'inrevés. Amb la tesi anterior era important que l'enemic no coneguera l'abast de la teua força. Això servia per a esglaiar-lo. Però això també esglaiava —i aquest era el principal defecte de la formulació. (Un bloc no sabia la força de l'altre i es preparava per a respondre a qualsevol atac, imaginant com podria ser, però de vegades imaginant massa.)

Ara, però, el fet de conèixer detalladament les circumstàncies de l'enemic permet apreciar les possibilitats mútues sense riscos. Ningú calcularia un pas en fals de conseqüències nefastes ni podria fer fanfarronades perilloses. L'anunci de Gorbaxov va per aquest camí. □

La modernització dels míssils, per a més endavant.

Les armes de la guerra

També aquesta setmana, el SIPRI d'Estocolm, segurament el més prestigiós institut mundial dedicat a l'estudi de la guerra, ha fet públic el seu anuari.

Segons aquest anuari, el nombre de conflictes armats en el món ha disminuït. El SIPRI entén per conflicte armat «combats prolongats entre forces militars d'un o diversos governs o entre forces governamentals i d'oposició, que hagen provocat almenys mil morts des de l'inici de les hostilitats».

Atenent a aquesta definició, a principi d'any, quedaven 33 guerres en marxa al món. Respecte a anys anteriors, s'hi destaquen els acords assolits en cinc dels conflictes considerats com més aguts: Iran-Iraq, Etiòpia-Somàlia, Txad-Líbia, Angola i Namíbia. També s'observen avanços importants en sis altres conflictes: Afganistan (amb la retirada de les tropes soviètiques), Nicaragua (amb una baixa important de l'activitat de la contra), Cambodja, Índia-Paquistán, Laos-Tailàndia i Uganda.

Hi ha quatre conflictes que han desaparegut de l'informe anual perquè han entrat en una via de solució que sembla definitiva: els conflictes interns a Zimbabwe, Paquistán, Síria i Tailàndia. En canvi s'hi incorpora un conflicte intern a Somàlia.

L'apartat de l'informe dedicat al comerç d'armes indica que el país que ha comprat més armes és l'Índia (que ha gastat 3.378 milions de dòlars).

Immediatament després vénen Iraq, Corea del Nord (que ha augmentat moltíssim les seues compres per referència a l'any passat), Aràbia Saudita i Japó. El sisè país comprador d'armes en el món és Espanya, que va gastar en 1988 1.362 milions de dòlars. Per referència a 1987 s'observa un descens en les vendes bastant important.

Pel que fa als països que venen armes, els tres primers llocs estan ocupats (com des de fa anys) per la Unió Soviètica, els Estats Units i França. A continuació, vénen la Xina, el Regne Unit i l'Alemanya Federal i després —ja amb quantitats inferiors a mil milions de dòlars— Holanda, Suècia, Txecoslovàquia i Itàlia. □